

Glasilno projekta

cc.alps

Julij 2009, št. 5/2009
www.cipra.org/cc.alps

Stran 1: Projekt cc.alps se v drugi polovici 2009 osredotoča na osveščanje javnosti

Stran 1: Intervju: „Najčistejša energija je tista, ki je ne potrebujemo“

Stran 2: Podnebni ukrepi kot zgled

Stran 3: Znanje, ki je zgoščeno in razumljivo

Stran 3: Taljenje ledenikov pred domači pragom – in kaj zdaj?

Projekt cc.alps se v drugi polovici 2009 osredotoča na osveščanje javnosti

Švicarski Sklad za naravo MAVIA je za izvajanje projekta CIPRE cc.alps v drugi polovici leta 2009 že zagotovil nova finančna sredstva. Ključni poudarek dejavnosti bo v pripravi in širjenju rezultatov, pridobljenih v raziskovalni fazi. Pomembni bodo zlasti objava serije tematskih zvezkov, ki bodo vsebinsko obogatili dosedanje zbirke dosjejev CIPRE, prav tako pa tudi posredovanje projektnih rezultatov s prispevki v pomembnejših medijih kot tudi s sodelovanjem na zunanjih dogodkih: na začetku poletja so se s projektom že seznanili udeleženci različnih posvetov in delavnic v Sloveniji (Ljubljana), Veliki Britaniji (Eastbourn), Avstriji (Dunaj, Celovec, Bruck/Leitha), Nemčiji (Berlin) in Franciji (Franciji), letošnje jesen pa so na programu nove predstavitve doma in v tujini. Tudi podnebni vrh, ki bo decembra v Kopenhagnu, bo zagotovo pomembna priložnost za posredovanje interesov CIPRE na področju podnebnih sprememb in trajnostnih ukrepov za njihovo preprečevanje: Alpe morajo postati in tudi lahko postanejo območje z nevtralnim izpustom toplogrednih plinov in za to že danes obstaja dovolj uspešnih primerov v različnih alpskih regijah, ki dokazujejo: kdor hoče, ta zmore.

[Pogovor z Norbertom Lantschnerjem, direktorjem agencije KlimaHaus/CasaClima iz Bolzana/I](#)

„Najčistejša energija je tista, ki je ne potrebujemo“

Bolzanska agencija KlimaHaus/CasaClima je za svoje delovanje na področju varčevanja z energijo prejela eno od sedmih nagrad natečaja, ki ga je CIPRA pripravila v okviru projekta cc.alps. O tem smo se na naši konferenci Trezna glava v topli gredi pogovarjali z direktorjem agencije Norbertom Lantschnerjem.

Intervju, ki ga je vodil Stefan Arlanč iz CIPRE International, si lahko v celoti ogledate na <http://www.cipra.org/de/climalp/lantschner>.

G. Norbert Lantschner, kakšno je poslanstvo agencije KlimaHaus/CasaClima?

Z agencijo poskušamo v praksi uresničevati naše osrednje načelo, ki pravi, da je najčistejša energija tista, ki je ne potrebujemo. Če pomislimo, da se skorajda polovica svetovne porabe energije steka v zgradbe, potem vemo, kako moramo ukrepati na tem področju. Z energijskega vidika moramo najprej obnoviti zgradbe, zgrajene v povojnem obdobju, in zgraditi nove. To bo v naslednjih letih odprlo

© Norbert Lantschner, direktor bolzanske agencije KlimaHaus/CasaClima (levo). / Stavba nekdanje pošte v Bolzanu iz leta 1954 je prvi javni objekt v Italiji, ki so ga obnovili v pasivnem standardu (kategorija KlimaHaus Gold) (desno).

gigantsko področje dela.

Postopek certificiranja stavb KlimaHaus/CasaClima želi doseči tri cilje: varčno ravnanje z energijo, visoko stopnjo bivalnega ugodja in aktivno varstvo podnebja.

- Država/dežela: Italija/Južna Tirolska.
- V letih 2002-2008 je bilo več kot 1000 objektov certificiranih v skladu s standardom CasaClima.
- Zgrajene hiše v standardu CasaClima na Južnem Tirolskem letno privarčujejo 6000 ton izpustov CO₂, kar ustreza privarčevanim 3 mio. litrov nafte.
- 3 stebri: ozaveščanje javnosti, nadaljnje izobraževanje, svetovanje.
- Sodobno in skrbno načrtovanje gradnje v standardu CasaClima lahko zlasti v južnejših širinah pripomore k zmanjšanju rabe sistemov za hlajenje stavb.
- Privarčevani stroški energije na letni ravni lahko v posameznih primerih znašajo celo povprečno mesečno plačo.
- L. 2008: nagrada natečaja CIPRE cc.alps

Več informacij na:

<http://www.cipra.org/de/cc.alps/wettbewerb/klimahaus> (de/fr/it/sl) in
<http://www.cipra.org/competition-cc.alps/khcommunication> (de)

Kateri so bili največji izzivi za agencijo KlimaHaus?

KlimaHaus je nastala iz ideje, da bi zapolnili vrzel med visoko ravni znanja in razpoložljivimi tehnologijami ter primanjkljajem, ki nastaja pri trgovanju. Izziv naše agencije je bil prav v premostitvi takih težav. Obenem smo za eno mizo poskusili posesti vse deležnike, kot so planerji, obrtniki, gradbena podjetja, javni sektor in seveda ljudje, ki bodo v teh hišah živeli. In tako nam je v kratkem času uspelo spremeniti način gradnje, saj je sedaj v središču pozornosti človek. To pomeni, da mora tisti, ki gradi hišo ali jo obnavlja, dobiti vso podporo, da bo lahko dosegel visok kakovostni standard, tj. visoko raven bivalnega ugodja, najmanjšo porabo energije ter seveda varstvo okolja in podnebja.

CasaClima je kot nagrajeni projekt v okviru natečaja CIPRE cc.alps prejel denarno nagrado v višini 10.000 EUR. Kaj boste storili z nagrado?

Z nagrado želimo naše bogate izkušnje posredovati tudi drugim. Konkreten primer: v Sloveniji ravnokar pomagamo realizirati enega od projektov s pomočjo naših ključnih idej o varčevanju energije. Kajti če želimo obvladati podnebno krizo, moramo delovati globalno. Treba je torej pridobiti čim več deležnikov, ki bodo sodelovali v tem procesu.

Kako ocenjujete možnosti prenosa znanja in izkušenj tudi znotraj Italije?

Že sedaj izvajamo projekte v Furlaniji-Juljski krajini. Čisto konkretno tudi v Sondriu, kjer se je začelo sedem projektov na podlagi ideje CasaClima. Italija je trenutno v EU na zadnjem mestu, kar zadeva zmanjševanje količine izpustov CO₂ in energetske odvisnosti. Tukaj se ponuja čudovito področje delovanja – obnova stavb, novogradnje. V nekaterih italijanskih regijah že obstajajo aktivnosti, s katerimi se začenja proces CasaClima.

Za konec še vprašanje: kje vidite prihodnost na področju

gradenj?

Prvi korak je maksimiranje energijske učinkovitosti. Drugi korak se glasi: hiše je treba graditi usklajeno z zahtevami okolja. Ni pomemben samo rezultat, da objekt potrebuje malo energije ali je sploh ne potrebuje, temveč tudi to, kako ta rezultat dosežemo. In tretjič, razjasniti je treba, kje se bo ta objekt gradil, saj verjetno ni najbolj smiselno, če bo ničenergijska hiša stala sredi hriba, njeni stanovalci pa se bodo vsakodnevno morali voziti s terenskimi vozili, da bodo prišli na delovno mesto. Zato se zlasti v alpskem prostoru postavlja vprašanje prostora kot vira, ki od nas zahteva izredno varčno ravnanje. In tudi tukaj bomo morali najbrž spremeniti naš način razmišljanja, ko dopuščamo razvoj, kjer je turizem pogosto glavni vir dohodka. Torej kakšen je naš odnos do turističnih objektov, pri katerih je uporaba prostora kar najbolj intenzivna.

Podnebni ukrepi kot zgled

Številne dejavnosti, ki se izvajajo v Alpah, so odziv na podnebne spremembe.

Skupina projekta cc.alps je izbrala 34 projektov, pobud in dejavnosti, ki ne vplivajo pozitivno samo na podnebje, temveč tudi na družbo, okolje in gospodarstvo. CIPRA priporoča: preveriti, posnemati, povedati drugim, narediti še bolje.

Ukrepi dobre prakse na področju preprečevanja podnebnih sprememb so bili izbrani v zbirki vseh ukrepov, ki so kandidirali na natečaju cc.alps, ali pa jih je v različnih alpskih državah odkrila CIPRA. Ti so predstavljeni na spletnem naslovu www.cipra.org/cc.alps (de/fr/it/sl). Vendar pa vsi sprejeti ukrepi ne učinkujejo le pozitivno. V okviru tematskih zvezkov cc.alps, ki bodo izšli do konca tega leta, naj bi bila zato opravljena kritična analiza in ocena podnebnih ukrepov.

Znanje, ki je zgoščeno in razumljivo

V času razgretih razprav o podnebnih ukrepih je zaželeno trezno razmišljanje in preiščene rešitve, zato bo v okviru projekta cc.alps izšla zbirka tematskih zvezkov, ki bo prispevala k zavestnemu premisleku o tej tematiki. V digitalnih publikacijah bodo v poglobljeni obliki povzeti in vsem dostopni najpomembnejši rezultati iz dveh faz cc.alps, v okviru katerih je potekalo raziskovanje in ocenjevanje posameznih podnebnih ukrepov v alpskem prostoru. Prvi zvezki na temo energije, gradnje stanovanj in varstva narave bodo konec poletja na voljo v nemščini in angleščini ter na www.cipra.org/cc.alp, presneti jih bo mogoče na računalnik. Drugi jeziki bodo sledili pozneje. Naslednji zvezki bodo posvečeni temam, kot so naravne nesreče, energijsko samozadostne regije, turizem, urejanje prostora, promet, kmetijstvo, gozdarstvo in voda, izdelani pa bodo do konca tega leta.

Taljenje ledenikov pred domačim pragom – in kaj zdaj?

O morebitnih rešitvah bodo v Crans Montani/CH razpravljali na podlagi konkretnih primerov.

© Anita Wyss

24. in 25. septembra 2009 bo v okviru projekta cc.alps in v sodelovanju s CIPRO Švica in Skladom za varstvo krajine iz Crans Montane/CH organiziran mednarodni posvet o vplivih, ki jih ima taljenje ledenikov na lokalno skupnost.

Zaledeneli gorski vrhovi so elementi, ki so posebna značilnost alpskega sveta: so nekakšni „reklamni izveski“ Alp, za prebivalce pa pomembni tudi zato, ker so zanje vez z domovino in ker se z njimi lahko identificirajo. Obenem so izginjajoče ledene mase jasen znak za globalne podnebne spremembe. Za občine, na območju katerih so posamezni ledeniki, so tudi pomemben ekonomski dejavnik. Taljenje ledenikov vpliva še zlasti na povečano tveganje naravnih nesreč, na ravnanje z vodami in turizem. Namen posveta je zato pokazati, s katerimi izzivi se bodo morale "ledeniške" občine zaradi podnebnih sprememb spoprijeti, kako naj bi se na te spremembe občine odzvale in

kateri posledične učinke bi lahko imeli podnebni ukrepi, ki jih občine želijo v praksi uresničiti že danes oziroma v prihodnosti.

Po plenarni seji, kjer bodo predstavljeni številni konkretni primeri, bodo udeleženci imeli priložnost razpravo poglobiti v manjših delovnih skupinah. Organizirane bodo tudi ekskurzije v bližnjo okolico, na katerih bodo udeleženci v praksi spoznali določene vidike.

Program in prijava na www.cipra.org/cc.alps.

Več informacij o prireditvah na področju varstva podnebja in zanimivih publikacijah: www.cipra.org/cc.alps (de/en/fr/it/sl).

Če glasila ne želite več prejemati, vas prosimo, da na naslov serena.rauzi@cipra.org pošljete e-sporočilo in v naslov sporočila vpišete „unsubscribe“.

cc.alps na kratko

Nosilka projekta „cc.alps – preiščene podnebne strategije!“ je Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA). Izvajanje projekta financira Sklad za naravo MAV. CIPRA s projektom prispeva k uskladitvi ukrepov na področju podnebnih sprememb v alpskem prostoru z načelom trajnostnega razvoja.

www.cipra.org/cc.alps